

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/109/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616203546
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5616203546.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. T., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, M. M. Hodžu 30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov Ľ. W., nar. XX. X. XXXX, bytom R., P. XXX, a I. T., nar. X. X. XXXX, bytom F. R. XXXX, F., okres E., Č. S., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Súd schvaľuje uzavretú rodičovskú dohodu:
 - II. Maloletá F. T., nar. XX. X. XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky Ľ. W., nar. XX. X. XXXX.
 - III. Matka je oprávnená maloletú F.A. T. zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.
 - IV. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej F. T. výživným v sume 50,- eur mesačne, vždy do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom 1. 3. 2017.
 - V. Rodičia úpravu styku s maloletou žiadajú neupraviť.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 13. 5. 2016 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej F. T., nar. XX. X. XXXX, ktorú matka navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievaním na jej výživu sumou 50,- eur mesačne od 1. 6. 2016. Styk otca s maloletou žiadala neupraviť.

2. Na pojednávaní vykonanom dňa 9. 3. 2017 v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil plnením iných služobných povinností, matka zotrvala na svojom návrhu. Z odôvodnenia písomného návrhu vyplýva, že s otcom dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do konca apríla 2016, kedy otec odišiel do Českej republiky. Ona nechce obnoviť spolužitie, nakoľko majú rozdielne názory na spolužitie. Otec dieťaťa býva u svojich rodičov I. a S. G. v Neratoviciach. V čase podania návrhu nemala matka žiadny príjem, požiadala o dávku v hmotnej núdzi na ÚPSVaR Liptovský Mikuláš. Nedostávala prídavky na dieťa, nepoberala ich ani v Českej republike. Prácu si nehladala, lebo nemá kde ponechať dieťa, mala neplatenú predĺženú materskú dovolenku. Spolu s dcérou majú trvalé bydlisko vo R. XXX. Maloletá v čase podania návrhu nenavštevovala materskú školu, prihlásená bola do nej od septembra 2016. Bola zdravá, ošetrojúcou lekárkou je E.. D. R., R.. Na dcéru mala bežné výdavky. Otec dieťaťa jej v mesiaci máj 2016 poslal 150,- eur, z čoho kúpila potraviny, oblečenie a hračky.

Bývala u svojich rodičov I. a S. W., poberateľoch starobných dôchodkov. S dcérou mali k dispozícii izbu. Rodičom neprispievala na domácnosť, nemala z čoho. Dcéra má vytvorený dobrý vzťah s otcom. Vedia sa spoločne dohodnúť o veciach, ktoré sa jej týkajú.

3. Na pojednávaní matka maloletej svoje vyjadrenie doplnila tým, že s dcérou sa presťahovala do jednoizbového nájomného bytu vo R., K. D. U. Č.. XX. Za nájom platí 120,- eur, za zálohové platby spojené s užívaním priestorov, elektrinu, plyn, vodné a stočné platí 60,- eur mesačne. Za posledné dva týždne je s otcom maloletej v kontakte, a tento jej prispel na výživu sumou 450,- eur. Uzavreli rodičovskú dohodu, že bude dcére prispievať na výživu sumou 50,- eur mesačne od 1. 3. 2017. Ona stále pracuje v hoteli Gerlach ako chyžná, mesačne odpracuje 30 - 40 hodín. Podľa zmluvy má dojednaný rozsah pracovného času 10 hodín týždenne, avšak vzhľadom k tomu, že opatruje svojho otca a stará sa tiež o dcéru, do práce chodí 2x - 3x do týždňa na 2 - 3 hodiny, a to v čase, keď je hotel plný. Keď je hotel poloprázdny, chodí len 2x do týždňa. Dohodnutú má hrubú mesačnú odmenu 148,- eur. Posledný mesiac neodpracovala 40 hodín, za február zarobila v čistom 72,- eur, v januári asi o 10,- eur viac. V decembri zarobila 120,- eur. Od februára 2016 nepoberá sociálne dávky, ani z Českej republiky. V Liptovskom Hrádku jej na úrade tvrdili, že nemá nárok ani na rodinné prídavky, ale kurátorka jej asi pred dvomi týždňami oznámila, že má nárok na rodinné prídavky aj na doplatenie životného minima, keďže má nízky príjem. Pred 2 týždňami bola na úrade, kde jej povedali, že keď bude mať zmluvu o nájme, môže žiadať o prídavky na dieťa, o doplatok na bývanie a tiež o doplatok do životného minima. V súčasnosti nemá iný príjem, než ten plynúci z dohody o pracovnej činnosti. Rodičia jej finančne vypomáhajú. Doteraz im neprispievala na bývanie, ale odvtedy, ako sa presťahovala, finančne jej vypomáhajú oni. Dcéra doposiaľ bola zdravá, ale začala mať problém s obličkou, stáva sa, že neudrží moč, pôjde s ňou do nefrologickej ambulancie, a takisto aj do ORL-ambulancie, pretože sa v spánku dusí, občas jej vynecháva dych v spánku, čo podľa lekárky môžu spôsobovať krčné a nosné mandle. Predpísali jej antibiotiká, kvapky do nosa a probiotiká, stálo ju to 40,- eur. Na oblečenie, stravu a obuv má bežné výdavky. Dcéra rastie ako z vody, s oblečením a obutím jej vypomáha sestra. V terajšom období dcéra nechodí do materskej školy kvôli obličke, a keď je ona v práci, dcéra je pri rodičoch. Naposledy bola v materskej škole v decembri, kedy riaditeľka od nej nechcela platbu, pretože tam dcéra bola veľmi krátko. Pred decembrom 2016 navštevovala dcéra materskú školu len jeden mesiac, zaplatila za to 20,- eur, v čom boli zahrnuté výdavky aj na obеды. Poistku uzatvorenú nemá. Jej zamestnávateľ prispieva na dopravu do práce, keďže má nízky zárobok, alebo prídu po ňu a odvezú ju do práce. Iné výdavky nemá.

4. Otec maloletej na pojednávaní vyjadril súhlas s návrhom matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a potvrdil, že sa s matkou maloletej dohodli o zverení dcéry do osobnej starostlivosti matky s tým, že on bude prispievať na jej výživu od 1. 3. 2017 sumou 50,- eur mesačne. On naposledy pracoval minulý mesiac u zamestnávateľa H. Č. v Prahe ako pomocný robotník pri stavebných prácach. 16. 2. 2017 bol právoplatne odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, keď šoféroval v októbri 2016 pod vplyvom alkoholu, bolo mu namerané 1,59 ‰ alkoholu. Uložený mu bol trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne, výkon ktorého má nastúpiť najneskôr do 14. 3. 2017. Kým s ním zamestnávateľ asi pred 14 dňami neukončil pracovný pomer, dosahoval čistý mesačný príjem napr. minulý mesiac 12.000,- Kč. Predtým v zimných mesiacoch to bolo trochu slabšie, vtedy dosahoval príjem okolo 6.000 - 7.000,- Kč mesačne, niekedy v novembri, v decembri, v októbri nemal žiaden príjem, a v decembri boli viac doma. Keď sa zamestnávateľ dozvedel, že bol odsúdený, rozviazal s ním pracovný pomer. Dohodnutý je, že výživné bude počas výkonu jeho trestu platiť jeho matka. V Českej republike je možné požiadať o podmienené prepustenie po výkone tretiny trestu. Pri takýchto krátkych trestoch odňatia slobody býva malá možnosť zamestnať sa vo výkone trestu. Vyživovaciu povinnosť má len k dcére F.. Momentálne býva u rodičov. Otec pracuje a matka sa stará o jeho adoptovaného súrodenca, za čo dostáva nejaký príspevok. Voči nemu sú vedené exekúcie za dlh v banke, ktorý zostal zatiaľ vo výške približne 200.000,- Kč, niečo sa mu strhávalo v exekúcii, teraz sa to pozastavilo kvôli jeho nízkemu príjmu, o ktorý i prišiel. O štátne dávky zatiaľ nepožiadaval, budúci týždeň nastupuje do výkonu trestu. Iné výdavky nemá.

5. V priebehu konania rodičia uzavreli rodičovskú dohodu o tom, že maloletá F. T. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky L. W., ktorá je oprávnená ju zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne, vždy do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 1. 3. 2017. Rodičia úpravu styku s maloletou žiadali neupraviť.

6. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

8. Podľa ust. § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

9. Podľa ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa ust. § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

11. Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitého zákona.

15. Podľa ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Okrem výsluchu rodičov maloletej súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi zadováženými v konaní. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, odbor služieb zamestnanosti, odbor sociálnych vecí a rodiny, agenda služieb pre občana zo dňa 21. 1. 2017, je preukázané, že ku dňu podania správy matka nepoberala žiadne sociálne dávky a nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Z nájomnej zmluvy mal súd preukázané, že matka s maloletou býva v nájomnom byte vo R.Ž., F. K. D. U. Č.. XX s dohodnutým mesačným nájomným vo výške 120,- eur, plus 60,- eur zálohové platby spojené s užívaním priestorov, na elektrinu, plyn, vodné a stočné. Z dohody o pracovnej činnosti vyplýva, že matka má dohodnutý rozsah 10 hodín týždenne s dohodnutou hrubou mesačnou odmenou 148,- eur.

20. Z uznesenia Krajského súdu v Brne č. k. 5To/33/2017 - 65 zo dňa 8. 2. 2017 mal súd preukázané, že odvolanie otca proti rozsudku Mestského súdu v Brne č. k. 91T/172/2016 - 41 zo dňa 13. 12. 2016 bolo zamietnuté. Otec bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods. 1 a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 337 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona Českej republiky s uložením úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so zaradením do väznice s dozorom, pri súčasnom uložení úhrnného trestu zákazu činnosti vo výmere 20 mesiacov, s výzvou na nastúpenie trestu najneskôr do 14. 3. 2017 vo Väznici Litoměřice.

21. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 3. 2. 2017 mal súd preukázané, že matka je zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti v Hoteli Gerlach v Poprade. V čase podania správy matka s dcérou bývali v rodinnom dome u rodičov matky, ktorí sú poberatelia starobných dôchodkov. Maloletá F. bola prihlásená do materskej školy vo Važci. V priebehu konania sa matka vyjadrila, že otec jej doplatil na výživnom 450,- eur.

22. Vyhodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, súd zistil nasledovný skutkový a právny stav. Matka žije s maloletou sama od apríla 2016. Otec spoločnú domácnosť opustil a odišiel do Českej republiky. Prevažnú osobnú starostlivosť maloletej venuje matka, otec s dcérou a matkou udržiava kontakt, na výživu dcéry prispieva sporadicky, naposledy v priebehu mesiaca február a marec v celkovej sume 450,- eur. Otec bol súdom Českej republiky odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Vyzvaný bol na nastúpenie trestu najneskôr do 14. 3. 2017. Matka pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti s dohodnutou hrubou mzdou vo výške 180,- eur mesačne. V súčasnosti požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o vyplácanie rodinných prídavkov a sociálnych dávok. Finančne jej vypomáhajú rodičia.

23. Súd pri posudzovaní uzavretej dohody rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej dcére prihliadol na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, príbuzným, prostrediu a pod. a vývinové potreby maloletej, stabilitu budúceho výchovného prostredia, teda životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti, a pod. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a bez pochybností preukázané, že matka vytvára maloletej vhodné výchovné prostredie, poskytuje jej prevažnú osobnú starostlivosť a zabezpečuje uspokojovanie jej životných potrieb. Matka má pravidelný finančný príjem, v štádiu riešenia a rozhodovania je aj zabezpečenie ďalšieho príjmu do rodiny vo forme prídavkov na maloletú a sociálnych dávok. Uzavretá dohoda o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matke je tak za situácie, kedy otec žije mimo územia Slovenskej republiky a nariadený mu bol výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov vo väznici v Českej republike, rodičovskou dohodou, ktorá je v záujme maloletej. Matka vytvára maloletej stabilné rodinné a výchovné prostredie, aj za pomoci starých rodičov. V starostlivosti matky o dcéru neboli zistené žiadne nedostatky. Pri skúmaní uzavretej rodičovskej dohody, týkajúcej sa výživného, súd vychádza zo zásad vyplývajúcich z kogentných ustanovení Zákona o rodine. Výška výživného v sume 50,- eur mesačne je výživným primeraným, s ohľadom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, ako aj oprávnené potreby maloletej.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.